

Formai követelmények

Drámapedagógia szakirányú továbbképzés

A dolgozatok első oldalán, bal felső sarokban fel kell tüntetni a dolgozat szerzőjének nevét és neptun kódját; szakját és évfolyamát; a kurzus oktatójának nevét és a kurzus címét, valamint a tanévet és a szemesztert (őszi vagy tavaszi).

Az oldalszámozásnak a jobb alsó sarokba kell kerülnie, az alsó, felső és a jobb oldali margó 2 cm, a sortávolság másfeles, a betűtípus „Times New Roman”, a betűnagyság 12-es, az összefüggő szövegeket sorkizárt beállítással.

A portfólióval kapcsolatos további formai előírások *Portfólió típusú szakdolgozat követelményei* c. dokumentumban találhatóak.

Az idézés és a hivatkozások

A dolgozatban mind a szó szerinti, mind a tartalmi idézést – akár csak szakdolgozat írása esetén – kötelezően jelölni kell, különben a dolgozatíró plágiumot követ el. Plágiumnak számít bármilyen szövegrész le-, ill. bemásolása – akár változtatásokkal is – a szerző említése nélkül. Ez esetben a dolgozat értékelhetetlen, vagyis elégtelen.

A hivatkozásoknál az átláthatóság, tehát a visszakereshetőség a fő szempont, melyet a hivatkozások egységes, következetes használatával érhetünk el. Hivatkozni azonban különböző módokon lehetséges.

A maximum három sor hosszúságú szó szerinti idézeteket a szövegben folyamatosan írjuk, és idézőjellel jelöljük. Az idézet után hivatkozásként zárójelben kell megadni a forrást.

A három sornál hosszabb szó szerinti idézetek idézőjel nélkül, külön bekezdésben, bal oldali behúzással jelennek meg. Vagy formailag szebb megoldással élve: beljebb és kisebb (10-es) betűmérettel és/vagy sűrűbb sortávval szedve írjuk.

A szó szerinti idézetet a dolgozatírónak pontosan úgy kell átvennie, ahogy az eredetileg megjelent, a helyesíráson sem szabad változtatnia. Szükség esetén azonban felhívhatja a figyelmet az eredeti írásmód, ill. ortográfia vagy szóhasználat rendhagyó mivoltára a bevett latin jelöléssel: *(sic!)*. A kihagyásokat három ponttal és szögletes zárójelben, az idézetben belüli saját megjegyzéseket szögletes zárójelben jelöljük (opcionálisan egy gondolatjel után nevünk kezdőbetűinek betoldásával).

A tartalmi idézést, tehát amikor a dolgozatíró mások gondolatait foglalja össze, a fentiek szerinti hivatkozással, ill. lehetőség szerint megfelelő nyelvi eszközökkel (pl. függő beszéd) is jelölni kell.

A szövegbe ékelt hivatkozások formája

(Név évszám: lapszám), pl. (Benkő 1980: 132) vagy (Benkő 1980: 132–34), pl. „Ezen belül pedig kiemelt jelentőségük van az írott nyelvváltozatoknak (Haugen 1972: 163): ezek azok, amelyeknek befolyásolásában – amint fentebb említettük – eddigi nyelvművelésünk a legnagyobb sikereket érte el.”

Egyenes idézet után az idézőjel után következik a forrásmegjelölés, pl. Nyelvművelésünknek e tekintetben szinte mottója lehetne Kálmán Béla alábbi intése: „A nyilvánosságnak szóló beszéd, előadás közügy, azt bírálhatja és szabályozhatja a nyelvművelés – ha nem vaskalapos. A magánbeszélgetés azonban magánügy” (Kálmán 1988: 504).

A szerző neve a hivatkozásban egyúttal ágensként is szerepelhet, pl. Rubin (1971) pedig mindezt kiegészítette az „értékelés” mozzanatával.

Több hivatkozás felsorolásakor a tételek között vessző van, a sorrendet a megjelenés sorrendje határozza meg, pl. „E félelmetes következmények létrejöttét egyfelől az teszi valószínűtlenné, hogy még az intenzív szókölcsonzések is a szókincsnek csupán egy viszonylag csekély hányadát érintik (vö. Kontra 1990: 94–7, Bartha 1991: 49–50), másfelől pedig sehol nem lehet olvasni arról, hogy a magyarnál [...]”

Éppígy járunk el, ha a megadott forráshoz valamit még hozzá akarunk fűzni, pl. „A túlszabályozás mértéke különben is mindig arányban szokott állni be nem tartásának mennyiségével” (Benkő 1988: 27; vö. még Juhász 1986: 72).

A hivatkozást toldalékolhatjuk is, a zárójelben levő évszám zárójele után kötőjellel, pl. „amint azt Haugen (1983)-ban is olvashatjuk”

Amennyiben egy szerzőnek több olyan munkájára hivatkozunk, amelyek egy évben jelentek meg, a latin ábécé betűjeivel különböztetjük meg a munkákat, pl. (Benkő 1988a).

Fontos: a zárójelben az oldalszám, illetve az évszám után nincs pont.

Az irodalomjegyzék

Az irodalomjegyzékben minden felhasznált irodalmat ábécérendben kell feltüntetni.

A formailag helyes irodalomjegyzék átlátható és következetes.

A hivatkozásrendszerben (vagyis a szakdolgozat végén olvasható bibliográfiában) megjelenő tétel felépítése a következő: **név, évszám, cím, kiadó, hely**.

Részletesebben: az első egység első eleme a **szerző neve**, első helyen a családnév, második helyen a keresztnév (keresztnevek), lehetőleg kiírva és nem rövidítve. Idegen nevek (és természetesen idegen nyelvű teljes címeírások) estében a nem magyar rendet jelölendő, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a két fő névelem közé vessző kerül. A név és az **évszám** között nincsen írásjel. A (szerk.), (ed.), (Hg.) betoldások szintén pont vagy vessző nélkül kerülnek a név és az évszám közé. Az első egység (szerző/szerkesztő és évszám) után pont van. A **cím** után szintén pont. Ha a cím több részből áll, az egyes részeket pont választja el. A címet a **kiadó megnevezése** követi, melyet vessző választ el a **megjelenési hely(ek)**től. Ezt az egységet ismét pont zárja. Végül az esetleges **oldalszám**, tól–ig esetében nagyköötjel van a két oldalszám között. A teljes címeírásban **dőlt betűvel** írjuk (gépírásban aláhúzással jelöljük) az önálló kötetcímet vagy a gyűjteményes kötet címét vagy a folyóirat címét. A tételek sorrendjét az ábécé, egy néven belül a megjelenési sorrend határozza meg, pl.

A hivatkozások tipográfiája

A hivatkozások betűtípusa és mérete egységes (nincs például kiskapitális). A hivatkozások minden egyes tétele kikezdéssel kezdődik, s annak minden további sora bekezdéssel folytatódik, ezáltal a tipográfia kiemeli a legfontosabb információt: a nevet és az évszámot.

Hivatkozások a szövegben

A szövegben a hivatkozás a szerző(k) nevével és a megjelenés évszámával történik. A szerző(k) neve lehet része a mondatnak [... amint White tanulmányában (1998) közölt eredmények ...], vagy szerepelhet zárójelben [... a két változó közötti szoros összefüggés már korábban felmerült (White 1998), ezért ...].

Két szerző nevét az „és” választja el egymástól: (Black és White 1998). Több név esetén a nevek között vessző áll, az utolsó két név között „és” van: (Fekete, Fehér és Barna 1998).

Háromnál több név esetén az első előforduláskor az összes szerző neve szerepel (Fekete, Fehér, Szürke és Barna 1998), a további előforduláskor az első szerző neve és a „mtsai” rövidítés (Fekete és mtsai 1998).

A szó szerinti idézeteket idézőjelek fogják közre, a hivatkozás megjelöli az oldalszámokat is (White 1998:32).

Egy zárójelen belül egy szerző különböző munkáira hivatkozva a nevet csak egyszer írjuk, utána következnek az évszámok, egymástól vesszővel elválasztva (Bloom 1955, 1956a, 1956b).

Egy zárójelen belül több szerző munkáira hivatkozva az egyes tételeket pontos vessző (;) választja el (Fekete 1988; Fehér 1989; Szürke és Barna 1990).

Ha egy szerzőnek azonos évben publikált több írására hivatkozunk, azokat az egyes évszámok után írt betűkkel különböztetjük meg (Nagy 1988a).

Hivatkozások az irodalomjegyzékben

Önálló könyvek

Szerző(k) (évszám): *Cím*. Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe *dőlt betűvel*.

Például:

Lénárd Ferenc (1986): *Pedagógiai ellentmondások*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szerkesztett könyvek

Szerző(k) (évszám, szerk.): *Cím*. Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe *dőlt betűvel*.

Például:

Mandl, H., De Corte, E., Bennett, N. és Friedrich, H. F. (1990, szerk.): *Learning and instruction. European research in an international context. Volume 2.1. Social and cognitive aspects of learning and instruction*. Pergamon Press, Oxford.

Könyvfejezetek

Szerző(k) (évszám): Fejezet (tanulmány) cím. In: Szerkesztő(k) neve (szerk.): *Könyv címe*, kiadó, kiadás helye (város). Oldalszámok: a fejezet első és utolsó oldala. A könyv címe *dőlt betűvel*.

Például:

Neves, D. M. és Anderson, J. R. (1981): Knowledge compilation: Mechanisms for the automatization of cognitive skills. In: Anderson, J. R. (szerk.): *Cognitive skills and their acquisition*. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Hillsdale. 57–84.

Folyóiratban megjelent cikkek

Szerző(k), (évszám): Tanulmány cím. *Folyóiratcím*, évfolyam [kötet] száma. Szám.
Oldalszámok: a tanulmány első és utolsó oldalának száma. A folyóirat címe *dőlt betűvel*. Az évfolyam száma **bold** (félkövér).

Például:

Larkin, J. H. és Simon, H. A. (1987): Why a diagram is (sometimes) worth ten thousand words. *Cognitive Science*, **9**. 11. sz. 65–99.

Folyóirat tematikus száma

Szerkesztő neve (év, szerk.): Cím. [tematikus szám]. *Folyóirat címe*, **évfolyam**, szám.

Példa:

Forray R. Katalin (1993, szerk.): Kisebbségek. *Educatio*, **2**. 2. sz.

Galbraith, D. és Rijlaarsdam, G. (1999, szerk.): Effective strategies for the teaching and learning of writing [tematikus szám]. *Learning and Instruction*, **9**. 2. sz.

Brosúra

Szerző (év): Cím. [Brosúra]. Testület neve, Kiadás helye.

Példa:

Tudományos és Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága (é.n.): *University of Szeged: Visiting student guide*. [Brosúra]. Szegedi Tudományegyetem, Szeged.

Enciklopédia, lexikon vagy szótár

Szerkesztők vagy Főszerkesztők neve (év, szerk.): Cím. (kiadás száma, kötetszám). Kiadó, hely.

Példa:

Báthory Zoltán és Falus Iván (1997, szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. (3 kötet). Keraban, Budapest.

Szócikk enciklopédiában, lexikonban vagy szótárban

Szerző (év): Szócikk címe. In: Szerkesztők vagy Főszerkesztők neve (év, szerk.): Cím. (aktuális kötet száma.) Kiadó, hely.

Példa:

Ballér Endre (1997): Alaptanterv. In: Báthory Zoltán és Falus Iván (1997, szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. (1. kötet.) Keraban, Budapest.

Jelentés

Szerző (év): Cím. (Sorozatszám). A jelentést kiadó testület, Hely.

Példa:

OPEK (2005): *Tanulás Magyarországon. Az Oktatáspolitikai Elemzések Központjának nyilvános közpolitikai elemzése.* (Oktatáspolitikai elemzések). Sulinova, Budapest.

Konferencia-előadás

Szerző neve (évszám): Cím. Előadás: konferencia neve, helye, időpontja.

Példa:

Kádárné Fülöp Judit (1997): Irodalmi kánon és magyar pesszimizmus. Előadás: Szigetek és hidak. A HUNRA Első Magyar Olvasáskongresszusa. Szeged, 1997. április 2–4.

Kézirat

Szerző (év): Cím. Kézirat. A szervezet/intézmény, amely számára a kézirat készült, Hely.

Példa:

Kulcsár Béláné (2005): *Tudásszintmérés üzleti levelezésből: Taxonómia.* Kézirat. SZTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Szeged.

Kiadatlan szakdolgozat, disszertáció

Szerző (év): Cím. Műfaj megnevezése. Kézirat. Az intézmény, amelynek égisze alatt a kézirat készült, Hely.

Példa:

Gulácsiné Vass Mária (2001): *Hatékonyabb-e a kommunikatív—funkcionális szemléletű fogalmazástanítás a hagyományosnál? 10 éves tanulók fogalmazásainak összehasonlító vizsgálata. Pedagógiai szakértői szakdolgozat.* Kézirat. SZTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Szeged.

Újságcikk havi- vagy hetilapban

Szerző (év, hó, nap): Cikk címe. *Újság címe, évfolyam.* Oldalszám(ok).

Például:

Sághy Erna (2006. 02. 16.): Pártprogramok: Oktatás. Életre nevelnének. *Figyelő*, **50**. 12–15.

Újságcikk napilapban

Szerző, ha van, vagy Cikk címe, ha nincs szerző feltüntetve (év. hó. nap.): Cikk címe, ha előbb nem kellett feltüntetni. *Újság címe*, oldalszámok.

Például:

Erzsébet-szobrot avattak Mórahalmon. (2006. 03. 06.) *Délmagyarország*, 5.

F. Cs. (2006. 03. 06.): Hópárduc, selyemmajom, tapír – csak Szegeden szaporodnak. *Délmagyarország*, 4.

Ismertetés

Ismertetés szerzője (év; hó, nap, ha van): Ismertetés címe. [Ismertetés a ... című anyagról]. Folyóirat címe, évfolyam. Szám. Oldalszám.

Például:

Fenyő D. György (2006): Személyes pedagógiatörténet. [Ismertetés Gordon Győri János (2004): A magyartanítás mestersége. Mestertanárok a magyartanításról (Beszélgetés tíz kiemelkedő jelentőségű magyartanárral) c. könyvéről.] *Iskolakultúra*, **16.** 2. sz. 140–142.

Hírlevélben megjelent anyag

Szerző, ha van, vagy Cikk címe, ha nincs szerző feltüntetve (év. hó): Cikk címe, ha előbb nem kellett feltüntetni. *Hírlevél címe, évfolyam.* oldalszám.

Például:

Tudományos és Ph.D. hírek (2006. 02.20.) *Kari Kurír*, 177. sz. 3.

Film

Rendező neve (rendező, év): Cím (hordozó.) Forgalmazó cég, székhely.

Példa:

von Trier, L. (2005): *Manderlay* (film). Budapest Film, Budapest.

Televízióműsor

Rendező neve (rendező, vetítés ideje: év. hó. nap): Cím. Bemutató csatorna, székhely.

Példa:

Vic Finch (rendező, 2006. 03. 07.) *Teletubbies: Skipping*. BBCPrime, London.

Hangfelvétel

Szerző (felvétel időpontja, ha más, mint a copyrighté/copyright éve): Cím. [Előadó, ha más, mint a szerző.] *Album címe* [a hanghordozó fajtája]. Forgalmazó cég, székhely.

Példa:

Bach, J. S. (1996/2003): Brandenburg Concerto No. 3 in G major, BWV 1048. [Il Giardino Armonico.] *Brandenburg Concertos 1-3* [cd]. Warner Classics – Elatus.

Bach, J. S. (1984/2003): *English Suites*. [cd, Gustav Leonhardt.] EMI Records Ltd, Virgin Classics –Veritas.

On-line könyv

Szerző Neve (évszám): *Könyv címe*. Mikori megtekintés, Letöltés forrása vagyis szervezet, <http://pontos.webcím.ahonnan>

Ha a kötet nyomtatásban is megjelent, meg kell adni a kiadót és a helyet is:

Szerző Neve (évszám): *Könyv címe*. Kiadó, hely. Mikori megtekintés, Letöltés forrása vagyis szervezet, <http://pontos.webcím.ahonnan>

Példa:

Kamarás István (2005): *Olvasásügy*. Iskolakultúra, Pécs. 2005. 06. 17-i megtekintés,
<http://www.iskolakultura.hu>

Folyóirat on-line változatában megjelent tanulmány

Szerző Neve (évszám): Tanulmány címe. *Folyóirat címe, évfolyam*. szám. oldalszám. Mikori megtekintés, letöltés forrása vagyis szervezet, <http://pontos.webcím.ahonnan>

Lehetőleg meg kell adni a nyomtatott változat oldalszámát. Példa:

Kojanitz László (2005): A tankönyvkutatás szerepe és feladatai. *Új Pedagógiai Szemle*, **55**. 3. sz. 53–68. 2006. 02. 17-i megtekintés, Új Pedagógiai Szemle [on-line]
<http://www.oki.hu/cikk.php?kod=2005-03-ko-Kojanitz-Tankonyvkutatas.html>

On-line tanulmány

Szerző Neve (évszám): Tanulmány címe. Mikori megtekintés, letöltés forrása vagyis szervezet, <http://pontos.webcím.ahonnan>

Példa:

Kojanitz László (2004): A tankönyvek használhatóságát meghatározó minőségi összetevők elemzése és összehasonlítása. 2005. 07. 08-i megtekintés, Oktatási Minisztérium,
<http://www.om.hu/main.php?folderID=965>

Weblap

Szerző neve, ha megtalálható (évszám): Weblap címe. Alcíme, ha kell. Mikori megtekintés, letöltés forrása vagyis szervezet, <http://pontos.webcím.ahonnan>

Példa:

OECD (é.n.): OECD Program for International Student Assessment: PISA Homepage. Contacts.
http://www.pisa.oecd.org/pages/0,2966,en_32252351_32236359_1_1_1_1_1,00.html